

Španělé mají výtvarné umění a architekturu v krvi a vyhraji si s nejrůznějšími nápady s příslovečným smyslem pro humor

Ve stínu pohoří Sierra de España

Nejmenší španělská provincie Murcia ležící na pobřeží Costa Cálida byla až do letošního jara českým turistům celkem neznámá, přestože je zde jedna rarita. Můžeme si tu totiž zaplavat hned ve dvou mořích – Středozemním a v mnohem teplejším takzvaném Malém, jehož značně slaná laguna spolu s jedinečnými klimatickými podmínkami je vyhlášena svými léčivými účinky. A díky tomu, že se nalézáme v jihovýchodním koutě Španělska, můžeme se koupat už od konce dubna!

V pondělí 22. dubna přistál na letišti San Javier v Murcii vůbec první letecký charter českých klientů programu 55+. Jedná se o již čtvrtý rok fungující projekt na podporu cestovního ruchu v Evropské unii, kdy španělská vláda spolufinancuje mimosezonní zájezdy seniorů (duben až květen a září až říjen). Slevy se týkají i doprovodu seniora, takže kupříkladu babička si může s sebou vzít vnučku nebo starší muž mladší ženu, a tak uspoří asi 150 eur na osobu!

Španělské Mrtvé moře

Zástupci regionu připravili hostům z České republiky efektivní uvítací vodní bránu. Ubytovali nás v komfortním čtyřhvězdičkovém hotelu Las Gaviotas na La Manga, pár kroků od pláží Středozemního moře, ale i od Mar Menor – tedy Malého moře, v očekávání báječné dovolené, což se také naplnilo.

Z balkonů horních pater hotelu máme městečko La Manga jako na dlani. Na obzoru se rýsuje pohoří o výšce 1583 m n. m., kde se až do poloviny minulého století těžilo nejen „zlato hloupých“ – pyrit, ale v menší míře i olovo a stříbro. Nacházíme se v úrodném údolí napájeném hlavní řekou Segurou a posloucháme hučení příboje Středozemního moře.

A pak se vydáváme poznat Čechy dosud neobjevené místo,

ve kterém leží jedna z největších pobřežních lagun Evropy – Mar Menor. Klidná, teplá (voda má asi o 5 °C vyšší teplotu než tamní moře) a velmi slaná laguna je od Středozemního moře oddělena úzkým pruhem pevniny dlouhým dvě desítky kilometrů, jemuž se říká La Manga. V překladu to znamená cosi jako Rukáv.

Na tomto unikátním místě je možné se koupat v příjemně teplé léčivé vodě a poté si na protější straně svažit tělo v chladnějším Středozemním moři. Vzhledem k mělkosti laguny je zde poměrně stálá teplota, která umožňuje koupání i v chladnějších měsících roku. Příznivé klima působí na dýchací cesty a napomáhá léčbě řady onemocnění včetně kožních problémů, bolavých kloubů či v neposlední řadě i revmatu.

Naprosto unikátní jsou lázeňsky využívaná léčivá bahna, která z oblasti činí velmi oblíbenou a vyhledá-

vanou destinaci anglických a severských seniorů, jejichž řady poprvé v historii rozšiřují i Češi, a to v rámci částečně bonifikovaných, tedy zlevněných turistických cest. (Více na: www.qualitytours.cz)

Bahno a zdraví

Vzhledem k jedinečné zdravotní kúře, která se skládá z kompletního natření těla bahnem a po jeho oschnutí vykoupáním v teplém Malém moři, je dobré mít s sebou kromě pěkných plavek i nějaké starší, kterým už ně-

jaká ta šedivá čmouha neuškodí. Bahna Mar Menor sice nijak esteticky nepůsobí ani příliš nevoní, ale léčivé účinky, známé od pradávna, jsou neoddiskutovatelné. Hojily rány a zlepšovaly zdravotní stav starých Féničanů i římských legií, arabských vládců a posléze i nad Maury zvítězivších Španělů.

Od hotelu z La Mangy za ním musíme romantickým přívozem z nedalekého přístavu Tomas Maestre, kde nás na druhé straně laguny čeká bývalá rybářská vesnice a dnes rekreační středisko Lo Pagán, známé i systémem salin. Tady do moře zabíhá promenáda, dlouhý násep do moře, lemovaný palmami. Z pravé strany se vlní Středozemní moře, z levé na pacienty a rekreanty čeká pohostinná a prohřátá náruč Malého moře.

Klasické lázně v pravém slova smyslu však nečekejte. Jedná se o jakousi samoobsluhu se zdravím, kdy vstup do vody a nabírání bahna do dlaní a potírání těla usnadňují od 19. století dřevěné můstky na kulech. Nechybí ani pár již historických či starožitných kabiněk z časů, kde se bohatí lidé bez pomoci služebnictva převlékali do koupacího prádla, které mělo dosti daleko k našim představám o podobě plavek.

Léčebná kúra je jednoduchá

Člověk vejde po kotníky do vody a rozetře si tenkou vrstvu bahna buď po celém těle, nebo pouze na bolavé místo. Protože bahno působí i na vrásky, krásyčtivé dámy neváhají a brzy se kompletně mění v černošky, z obličejů jim svítí pouze oči a zuby. Po natření je příjemné procházet se po dlouhé promenádě, nechat se mazlit slunečními paprsky a čekat, až bahno uschne. Potom musíme ze sebe nános smýt, ale pozor, pouze v „Mrtvém moři“. I když je to Středozemní na dosah, bahno se do něho nosit nesmí. Po-

Strážní věž střežící pevnost i poutníky

dle tradice je třeba si naordinovat bahenní kúru během pobytu pětkrát či sedmkrát, maximálně devětkrát. I lékaři potvrzují, že počet bahenních koupelí musí být vždy liché číslo.

Při rozborech bahna na univerzitě v Murcii bylo zjištěno vysoké procento obsahu vápníku, hořčíku, sodíku, fluoru i síry. Hodnota Ph je mezi 7,12 a 8,45. Bahno nanášené na tělo pomáhá při léčbě kožních chorob, lupén-

FIESTY A OSLAVY

Španělé si potrpí na nejrůznější fiesty, svátky, které jsou především náboženské. Oslavy a průvody jsou součástí jejich života, tradic i spojení ve víře. Bezesporu jejich svátky zahrnují vše lidské, radost i smutek, a v neposlední řadě i soutěživost.

Lidové slavnosti včetně známého vynášení svatých z kostelů a chrámů se odehrávají velmi často, murcijské kupříkladu v srpnu i třikrát – Slavnosti Panny Marie Andělské v Los Alcázares (6. srpna), Nanebevzetí Panny Marie v Lo Pagán (15. srpna) a Mezinárodní týden sadů a moře v Murcii (2. polovina srpna). Návštěva každého svátku je nezapomenutelným zážitkem a může být i samostatným důvodem k rekreačnímu pobytu.

telům, kteří rádi vaří, přivezte jim ze své jedinečné dovolené v Mar Menor pimetón de Murcia proslulou murcijskou mletou sladkou paprikou.

Pouť ke svatému kříži

Být v Murcii a nenavštívit městečko Caravaca de la Cruz? Vždyť se jedná o páté nejnavštěvovanější místo v katolickém světě, kam směřují poutníci. Ideální cesta sem vede z Cartageny,

Nový katolický kostel v turistické La Manze

ky, nejrůznějších vyrážek i akné. Má schopnost rychlého vstřebávání, neutralizace kyselosti a stimulační účinků. To vše je podstatné pro hojení ran a zlomenin. Lehce nanášená vrstva bahna absorbuje všechny jedy z povrchu kůže. Léčí artrózy, zlepšuje stav pohybového ústrojí i mnoha druhů nejrůznějších alergií.

Turista, který nechce spoléhat jen sám na sebe, může využít služeb některého z klasických balneologických ozdravných center. Jedno z nich najde v historickém Balneario de la Encarnación. Specializované lázeňské služby jsou též k dispozici v Lo Pagán v centru Aguas Salinas, zařízení je právem nazýváno Oáza relaxace a klidu. Najdeme ho nedaleko bahenních lázní asi 150 metrů od Mar Menor. Celý komplex je bezbariérový a je vybaven mnoha bazény.

Plameňáci – španělský symbol cestování

Osvěžení léčivou koupelí se můžeme vydat na prohlídku nedalekých salin. Jedná se o puvčinu rybníků, hrází a kanálů sloužících k průmyslové těžbě soli. Ty pokračují přírodní rezervací s ojedinělou vegetací, kde můžeme pozorovat kolem stovky vzácných ptáků, jimž kralují ohniví plameňáci. V části chráněného parku, která je určena veřejnosti, se turisté mohou mezi dunami a písčnými plážemi s průzračnou vodou procházet

či projíždět na kolech po značených trasách. Nás ale láká hnízdiště mnoha desítek plameňáků, neboť pozorovat je ve volné přírodě, nikoli v zoo, je doslova malé dobrodružství...

Plameňáci se stali díky svým každoročním tisícikilometrovým přeletům za teplem a sluncem zdejší symbolem cestování. Nechme se jimi tedy alespoň trochu inspirovat. Rozletme se z našeho dočasného hnízda na La Manga po okolí. Tipů na výlety je hned celá řada a jsou cenově dostupné, od půldenních až po celodenní. Platí se v eurech česky hovořící delegátce. Láková je kupříkladu návštěva hlavního města autonomní oblasti Murcie i jednoho z nejstarších měst Španělska – Cartageny. Pěkné jsou projížďky po moři i potápění u Mravenčích ostrovů, stejně tak návštěva regionálních parků Calblanque. Krásný je výlet na Cabezo de la Funte, kopec vysoký 342 m n. m., z jehož vrcholu se nabízí nejkrásnější pohled na Mar Menor.

Od pomníku koně s běžci trtadičního závodu je to k bráně pevnosti perných osmdesát metrů

Pěkné suvenýry místní keramiky můžeme koupit ve speciálním marketu v Cabo de Palos nedaleko La Mangy, kde jsou i pravidelné dopolední nedělní trhy s produkty této „zahrady Španělska“, jak se místnímu regionu přezdívá. Gastroturistika tady má velký půvab. Od skvělých sýrů přes mnoho druhů sušené šunky a mořských ryb až po čerstvou zeleninu a šťavnaté ovoce. Hosté si báječně pochoutky užijí především na bohatých bufetových stolech hotelové jídelny.

Nenechte si ale ujít možnost ochutnat typické mursijské tapas, což jsou jednohubky či různé druhy miniaturních porcí k vínu nebo pivu. Určitě si popřejte matrimonio (pro manželský pár) – což jsou dva druhy sardinek spojených párátkem, anebo marinera (námořnice) – vlašský salát s preclíkem a marinovanou ančovičkou. Zapíjí se vynikajícím lokálním vínem nebo osvěžujícím koktejlem sangria z červeného vína, koření a citrusového ovoce.

A chcete-li udělat radost přá-

nejstaršího města oblasti. Založeno bylo coby nové Kartágo v roce 227 př. n. l. kartaginským vojevůdcem Hasdrubalem. Sem údajně připlul svatý Jakub Starší, aby pokračoval do Santiaga.

Caravaca byla prohlášena za svaté místo sice dávno, ale privilegium být jubilejním místem, kam se putuje za odpuštěním, jí bylo uděleno papežem až v roce 2003. Platí to však pouze každý sedmý rok. Kdo chce tedy putovat do Caravacy v pravém jubilejním roce, tak si musí počkat na rok 2017.

Při příchodu do městečka nás vítá velký kříž u silnice a svatozánek nad pramenem, kde se nabírá voda pro žehnání svatým křížem. O tom, že jde o poutní místo, svědčí krámky plné atributů poutnických míst včetně poutnických holí a růženců.

Naše kroky směřují vzhůru kopcem do bývalého templářského hradu čnicího nad městečkem. Jeho součástí je bazilika Vera Cruz, jejíž malá boční kaple hlídá svatý kříž. V podstatě se

Lázeňská promenáda z levé strany Mrtvé moře, z pravé Středozemí

Schránka historického křesťanského artefaktu

jedná o dvě třísky pocházející údajně z trámu kříže utrpení Ježíše Krista, které jsou zasazené do honosného dvouramenného kříže ze zlata. Legenda z roku 1232 praví, že dva andělé pomohli knězi nuceného vládcem muslimského království sloužit mši a seslali mu to, co chybělo – kříž. Traduje se, že zázrak byl tak silný a působivý, že arabský velmož konvertoval ke křesťanství.

Templáři by dnes asi koukali. Jejich hrad je přebudován jednak na svatostánek a vlastně i sejf ukrývající vzácný kříž, a jednak na ubytovnu pro věřící poutníky, kteří jednoduché cely do posledního místa plní každým sedmým rokem. Mnoho z nich ještě pořád zdolává poslední desítky metrů cesty do vrchu po kolenou.

Osmivteřinový běh do kopce

Jednou z nejpoblábnějších fiest v hornatém vnitrozemí murcijského kraje je závod koní a mužů ostrou cestou na nádvoří hradu v Caravaca de la Cruz. Z místa, které zdobí monumentální pomník bronzového koně, za nímž doslova vlají čtyři běžící muži, se každoročně v květnu stává startovní plocha.

Odtud je to k hradu osmdesát dva metrů strmým vrchem k bráně pevnosti. Úkolem je

zdotat vzdálenost v co nejkratší době. Účast na běhu, kdy se do kopce řítí ušlechtilý hřebec, kterého na opratích drží mužské kvarteto, víceméně za zvířetem poletující, je velmi prestižní a ne každá hlásící se parta je připuštěna. V soutěži má své týmy celkem šedesát dva folklorních spolků. Spolková činnost má totiž ve Španělsku hluboké kořeny.

Přípravy představují rok pilné práce a nemalé náklady do jedinečné výzdoby koně. Ta se skládá z ručně vyšíváných sedel, pokrývek, postrojů a masek. Letošní běh s koněm byl rekordní, vítězná mužstvo zvládlo dvaosmdesát metrů za pouhých 8,2 vteřiny, což se měří s pomocí čipu, který má zvíře na noze i v uchu.

Při běhu, kdy jsou muži oblečení do svátečních bílých košilí a černých kalhot přepásaných červenou šerpou, se nesmí závodící pustit provazu, který je spojuje coby boční uzda s hřebcem domácího španělského plemene. Rovněž nesmí z koně spadnout jediná ozdoba, jinak hrozí diskvalifikace.

Slavnosti koní mají ohromnou návštěvnost, jezdí na ně návštěvníci až z šest set kilometrů vzdáleného Madridu. Leckdy se závodníci téměř musí prodírat až na poslední chvíli se rozestupujícím davem. Po vyhlášení vítězů propuká lidová veselice se vším, co k tomu patří, včetně muziky, tance, dobrého jídla a především se skvělým lokálním vínem, kterým to vše začalo a také končí...

Jeden z honosných postrojů závodících koní – cena přijde na desítky tisíc eur a vyšití dekorů trvá běžně rok

Legenda s reálnými kořeny

Podle pověsti se v časech bojů s Maury při jednom z velkých útoků ukryli obyvatelé městečka do templářského hradu. Během obléhání jim ale došla voda a bylo nutné jí získat za hradbami. Pár mužů tedy vyrazilo na koních úprkem k nejbližší studni, ale voda byla otrávená! Místo ní tedy ve sklípku jedné z usedlosti nabrali víno do měchů. I při zpáteční cestě se jim díky rychlosti štvaných koní podařilo projet maurským obklíčením a včas dorazit k bráně pevnosti, do bezpečí.

Tahle staletými přibarvená historie se dodnes láskyplně udržuje a slouží k tomu, aby se lidé scházeli, bavili a upevňovali sounáležitost. Každoročně se zde také koná požehnaní vína svatým a taky pravým (**JAK JE PRAVÝ???**) křížem, a **poté i vyvezením na hrad vítězem svátku koní**, tentokrát již volným krokem.

A volným krokem, ač neradi, i my opouštíme Murcii, španělskou autonomní provincii, která je sedmkrát menší než Česko. Na zážitky poznávací turistiky ale nijak nekulhá. Je toho spousta, co jsme ještě nestihli navštívit. Neviděli jsme kupříkladu jedi-

Pevnosti kraluje kostel zbudovaný z původní mešity, ochraňující legendární dvouramenný kříž**Aplikace léčivého bahna****Pohodlný a laciný turistický vláček**

nečný hornický skanzen s exkurzí do pyritového dolu a vystoupením skupiny hrající a tančící flamenco u městečka La Unión, neprohlédli jsme si ani největší murcijský golfový a sportovní areál, který je třikrát větší než Monacké knížectví! Takže – až zase někdy příště...

(Více na: www.murciaturistika.cz nebo www.caminosdelacruz.ino).

Ivan Černý
Foto Daniel Prošek